

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 108.

V Ljubljani, v sredo 13. maja 1885.

Letnik XIII.

„Naša javna moralnost.“

I.

To je naslov članku, ki ga je priobčil g. prof. Šuklje 9. t. m. v „Ljub. Listu“, in na katerega smo obljubili nekoliko obširnejše odgovoriti. Gosp. profesor piše: „Gorje onim zapeljivcem, kateri iz sebičnih ali nizko-strankarskih ozirov svoje javno delovanje zlorabijo v to, da begajo narod, da pačijo naravni njegov čut za pravo in moralo.“ Vse to podpisemo tudi mi brez kakega pomisla, temu pa odločno oporekamo, da bi bil na to napačno pot zagazil „Slovenec“. Gosp. profesor sam priznava, da smo prizore v ministerskih dvoranah slikali brez kake opazke, brez kakega komentara, prepustivši čitateljem, naj sami sklepajo o g. profesorju. Mi toraj nismo nič zvižali, poročali smo tako, kakor se je vse vršilo, govorilo in godilo, ter z imenom povedali priče, ki bodo potrdile, da je vse to res, kar smo pisali. Ako s tem jasnim poročilom primerjamo to, kar je g. profesor pisal, potem nam pač ni treba še posebej dostavljati, da huda obsodba, ki jo je izrekel nad nami, zadeva vse bolj koga drugega, kakor pa „Slovenec“.

G. profesor nam dalje očita, da smo krivico delali njegovi osebi, in da nam strankarska strast ni dopuščala priznati svoje zmote ter vsaj neko zadostenje dati željnemu rojaku. V dokaz te trditve se sklicuje na to, da v naših dotičnih člankih nepristransko opazovalec pogreša najvažnejšo točko, namreč vprašanje, je li res g. ministerski predsednik naročil članka o delenjski železnici v 74. in 76. št. „Ljub. Lista“? Rekli smo, da popisujemo avdijenco pri g. ministerskem predsedniku tako, kakor se je vršila. Tedaj pač nismo mogli omenjati reči, ki se niso godile. Ker že 11. t. m. smo povedali in danes še enkrat ponavljamo, da tega vprašanja nobeden poslanec ni bil stavil, in da g. ministerski predsednik kranjskim poslancem ni dal takega odgovora, kakor ga je g. profesor zapisal v svojem popravku. To nam bodo potrdile že dvakrat navedene priče grofa Hohenwart in Margheri, Kušar, Murnik, Poklukar, Klun in Pfeifer.

Kaj je g. ministerski predsednik odgovoril profesorju Šukljetu, to nas pač malo briga; mi nismo bili zraven zato ne moremo reči, da je z njim govoril tako ali tako; mi smo le povedali, kako je odgovoril našim poslancem, ki morajo pa to gotovo bolje vedeti, kakor g. profesor Šuklje, ki tudi ni bil zraven, ko je bila naša deputacija pri g. ministerskem predsedniku.

Namesto da je nam očital dolozen (hudovoljen namen), ker smo besede ministrove tako zapisali, kakor jih je v resnici govoril, ne pa kakor si jih je g. profesor mislil in tolmačil; in namesto da je pisal nov članek v svoje opravičenje in sestavljal obširen popravek, bi bil g. profesor bolje storil, ko bi bil ob kratkem pisal: „Ko sem bil pri g. ministru v osebni zadevi, govoril sem tudi o delenjski železnici, pa morda je bil g. minister, ki ima toliko posla in toliko avdijence, pozabil na to, kaj morem jaz za to!“ Pa tega on ni storil, in ko bi hotli pisati v duhu g. profesorja, rabili bi z veliko večjo pravico njegove besede: „in baš v tem tiči najgrša zloba“, da je g. profesor po vsi sili sedmerim zanesljivim pričam nasproti skušal dokazati, da gosp. ministra niso prav slišali, in da on bolje vé, kaj je grof Taaffe našim poslancem odgovoril, kakor poslanci sami.

In ker mi nismo hoteli verjeti, da bi bili naši poslanci na ušesih sedeli, ali pa da bi bili tako slabega uma, da besed ministrovih ne bi bili prav razumeli, ampak smo dotični odgovor objavili tako, kakor so ga oni čuli iz ministrovih ust, nam g. profesor očita, da smo krivico delali njegovi časti! Ali ni ravno narobe g. profesor žalil časti dotične deputacije in časti naše, ker trdi, da smo se zmotili, ko smo pisali o reči, za katero imamo sedem poštenih mož za priče? Kakošna mora toraj biti javna moralnost po smislu g. profesorja Šukljeja? „Pač žalostno, bi smeli tedaj tudi gledé te prikazni reči z lastnimi besedami g. profesorja, da mu strankarska strast ni dopuščala priznati svoje zmote!“

Kakor smo namreč že omenjali, g. profesor v sobotnem članku „Ljub. Lista“ zopet trdi, kaj je boje grof Margheri vprašal g. ministerskega pred-

sednika, ter konečno porogljivo pristavlja: „in noben teh poštenjakov se niti ne gane, da bi overgel mojo trditve!“ Menda bo zdaj vsaj zadosti, da smo to trditve dvakrat ovrgli.

Sicer se pa nam dozdeva, da smemo drugo misel, ki se po trditvi g. profesorja vsiluje objektivnemu čitatelju, z veliko večjo pravico obračati na njegov razgovor z g. ministerskim predsednikom, kakor pa na avdijenco, ki so jo imeli naši poslanci pri njem. Oni so prišli v javni deputaciji, kot postavni zastopniki naše dežele in odgovor g. ministra bil je nekako oficijelen. Gledé privatne osebe pa, ki se je g. ministru poklonila v osebni zadevi in se pri tej priliki nekoliko pogovarjala z njim tudi o drugih rečeh (o tem namreč ne dvomimo), si pa smemo misliti: „Ali je nj. ekse. grof Taaffe v istini bil dolžan točno odgovarjati nadležnemu vprašalcu, kateri je pri minist. predsedniku pomoči iskal v svojih volilnih stiskah?“

Kje je pomoč?

(Dalje.)

Ni li nikjer pomoči proti novodobnim prekucuhom? Kolikor časa nočejo ljudje vedeti in slišati o veri, ni ga! Če ni Boga, niti onstranskega življenja, ne more nič človeka zadrževati tudi od najzlobniših činov. Za take ljudi veljá le to načelo: „Tukaj vživaj vse mogoče veselje, s smrtjo se končá vse.“ — Zlobni čini anarhistov in drugih tovarišev so vzbudili tudi pozornost liberalcev, češ, tako ne smé več biti. Na Nemškem so kovali in še delajo stroge postave proti socijalistom in anarhistom. Tudi v brezbožni francoski republiki jim že prese-dajo. Liberalna Švica, zavetje vseh prekucuhov, se jih je tudi že naveličala. Strogo postopanje naše vlade proti anarhistom je pač vsakemu čitatelju znano. Tudi na Angleškem fenirjem, na Ruskem pa nihilistom stopate vladi strogo na pete. Kakov pa je vspeh? Izvemši Avstrijo, zamoremo smelo trditi, da jako slab. Kaj je temu vzrok? Ne poslužujejo se pravih pripomočkov, ker ne poznajo ali

LISTEK.

Jan Holly.

I. Stoletnica.

„Slávnost' bila jednoduchá, ale účast' l'udu ohromá!“ Tako začel svoj uvodni članek neki slovaško-slovenski list*). Svečanost bila je jednoduha, ali vdeležba ljudstva bila je ogromna, velikanska! Kaj li je bilo?

Kdor je dne 23. marcija prišel k Bur-sv. Mikulašu — to je ime kraja med severnimi našimi brati, ktere svet navadno pozná pod imenom „Slovaki“ — kdor je stopil rečenega dne v omenjeni kraj, zamogel je koj na prvi pogled opaziti, da se tam pripravlja nekaj posebnega. Belili so hiše, malali dome — na Bureh**) radi imajo barvane hrame — čistili dvore, s kratka: prebivalci so si na vso moč prizadevali, da bi se človeško srce veselilo praznika, ki se je imel slaviti jutri.

Dne 24. marca je namreč preteklo ravno 100

let, odkar se je rodil slovako-slovenskemu narodu pesnik — Jan Holly*). Ta mož je rojake svoje obsipal s krasnimi cveticami poezije, učeč, navduševajoč jih, plemené um in srce svojih vrstnikov in hvaležnega potomstva. Tega domoljuba je narod sam odlikoval s častnim imenom: „slovenský Homer“.

V predvečer oglasili so se zvonovi k slavi sledečega dneva. Buri oblekli so se v svečano oblačilo. Zjutraj so gromeli možnarji, dokler ni bilo žandarjem naročeno, da so strelbo prepovedali. Pred slavnostjo samo zvonili so skozi celo uro. Med tem so od raznih krajev prihajali bližnji in daljni gostje, častilci slavnega pesnika. V cerkvi se je zbralo toliko ljudstva, kakor še gotovo nikdar „v plnem slova smysle nabý“; mnogo pobožnikov moralo je ostati zunaj.

Po službi božji podala se je množica k rojstnemu domu pesnika. Domček je boren, sedaj ravno po mogočnosti popravljen. Do prostornega dvorišča vodil je slavolok z napisom: „Slávme slávne slávu Slávov slavných!“ Drugi, z venci prepleteni stavek bil je: „Sláva Hollému, pevcovi našmu!“

Tukaj bil je pripravljen tudi oder, s katerega je župnik P. Blaho govoril slavnostno besedo na podlagi svetopisemskega (Ecl. 44.) izreka: „Slavimo može slávne!“

Govornik je omenjal, da je danes temu 100 let, ko sta poštena zakonca, Lovrencij in Elizabeta, dobila sinčka, kateremu so dali v kopelji sv. krsta ime predhodnika Vzveličarjevega. Srečni roditelji niti z daleka niso mogli slutiti, kako imeniten zaklad jim je v tem domu ljubi Bog podaril, zaklad, ki ga mi hvaležni potomci sicer občudujemo, ali ga ne moremo ceniti, kakor zasluži. On je po milosti Božji bil velikan na bistrem umu, velikan gledé plemenitega srea, a mi smo le navadni ljudje.

Takim velikanom na duhu in sreči so vsi narodi, tudi paganski, stavili spomenike velike, bogate, krasne, kakor je pač to dopuščalo bogastvo gledé časnih zakladov in bogastvo hvaležnega srea. Narod naš, rekel je govornik, narod naš je ubog, pa postavil je svojemu buditelju spomenik od kamena na grobu, ali v srcih svojih je on postavil svojemu ljubljencu spomenik močnejši, kakor je kamen, — to je: hvaležnost neminljiva! Tem najlepše slavimo „pamiatku slávneho básnika slovenského“. To činimo

*) „Narodnie Noviny“ z dne 28. marca 1885.

**) Veliki Bori.

*) Janez Goli.

pa nočejo poznati pravega vzroka. Vešč zdravnik pazi, da spozna vzrok bolezni; potem še le zamore nasvetovati prave pripomočke. Jednaka je tudi s socialno boleznijo. Kolikor časa pa liberalno časopisje, razne knjige in drugi spisi, kakor tudi po visokih in drugih šolah liberalni profesorji učé brezverstvo in svobodno zasramujejo krščanstvo, ne bode manjkalo pristašev prevratnim strankam. Razni parlamenti delajo razne postave, da bi zboljšali socialne razmere delavcev in rokodelcev; a te ne zadovoljujejo onih, ki se klanjajo načelom anarhistov in drugih prevratnih strank. Da, žalostna skušnjava uči, da vse postave proti anarhistom ne zadoštujejo.

Jedini pripomoček proti anarhizmu je verska vzgoja. Ali kako je s to po deželah, kjer katoliška cerkev nima prostosti. Ozrimo se le na Francosko, kjer imajo prostozidarski republikanci vladno kermilo v rokah. Iz šol so izbacili duhovne, odstranili križe, prepovedali molitev in poduk krščanskega nauka. Izumeli pa so si molitvenik za otroke v brezbožnem duhu. V njem se zasramuje vse, kar je katoličanu svetega. Iz „Češčena Marije“ se tako-le norčuje: „Češčena, o ljudovlada! Polna si pravičnosti! Občno mnenje je s teboj; blagoslovljena si med vladami in blagoslovljeno je tvoje opravilo kot varuhinja miru, naših pravic in imetja. O ljudovlada, varuj in brani one, ki delajo; kajti molitev ne koristi nič in bolje je pošteno rokodelstvo. Amen.“ Vera tega novodobnega paganskega molitvenika ne pozná družega Boga, nego li „Voltaire“; ne pozná družega občestva, nego „prostomišljenikov“; ne družih nebes, nego spolnovanje pregrešnih strasti. Nauk, da je katoliška cerkev božja naredba, zove neumnost. — Izmed „deset zapovedi“ omenimo le 7., 8. in 9., ki tako slovó: „Za ohranjenje ljudovlade daruj vse, tudi kri in imetje.“ — „Sovraži duhovne in kralja, ter se jih ogibaj kakor strupenih kač.“ — „Kot dober državlján praznuj slovesno 14. dan julija in ga imej v časti.“ — Naj zadostujejo te vrstice. Take knjige se dajo mladini v roke in vzgojuje po teh načelih. Kaka mladost bode vzrastla! — Tudi marsikje drugod bi liberalci radi videli, da bi se tako podučevalo po šolah, pa si ne upajo očitno tega zahtevati. („Christl.-pädagogische Blätter“ str. 47).

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. maja.

Notranje dežele.

Društvo Dunajskih uradnikov stopilo je 11. t. m. v javnost. Zanimiva in občudovanja vredna je posebnost, s katero je to društvo takoj v tolikošni obširnosti nastopilo. Drugod se osnuje najpoprej začasni odbor, potem se napové shod. Vsega tega tukaj ni bilo. Magistratni uradnik Kainz zbiral je oglašujoče se osebe in predvčeršnjem nastopilo je društvo brez provizoričnega odbora z več nego 1000 udi v prvem občnem zboru. Osnovalec njegov adjunkt Kainz povdarjal je potrebo takega društva na Dunaji, kjer se le z združenimi močmi kaj do-

danes na mestu, kjer je pred 100 leti stala njegova zibeljka. Tako ravnati smo dolžni z obzirom na Boga, domovino, narod.

Začetek vse modrosti je brez dvombe strah Božji. Brez njega je vsaka omika temna, vsaka učenost plitva; zlato modrosti brez strahu Božjega je liha pozlatka. — Oče nebeški skrbí za vsako razumno bitje, temveč mu je mar za narode, da bi jih privedel do svetla, do luči. Zatoraj z neobičajnimi darovi duhá in s plemenitostjo srca obdaruje izvoljence svoje med vsakim narodom, naj bi kakor sočasni voditelji in učitelji svetili ljudstvu.

Naš slavljénec je eden izmed teh velikih duhov, kateri so bojazni Božji iskali in našli kamen modrosti; vsled tega je tudi zadobljene talente posvetil za službo Tistemu, od ktereга vsaki dobri dar prihaja, — vzprejete grivne posvečeval je Očetu luči, Bogu svojemu. O tem svedočijo pol tri stotine duhovnih pesnij na oslavo Božjo in svetnikov njegovih, katerim je daroval zlato dóbo svojega življenja celó do poslednjega trenutka, kakor sam poje: „Ja inšú (drugáčišo) si do ruk harfu berem, která nábožná bude len (le) zsvátené Bohu spívať pesne, zakád' (dokler) poslední ma neujde duch.“

(Dalje prih.)

seči da. Udje društva Dunajskih uradnikov ne smejo pri nikakem drugem političnem društvu člani biti, kakor edino le pri uradniškem. Politkarji so ex offo izključeni. S tem društvom si mislijo uradniki na Dunaji več veljave v javnem življenji in zastopnika po svojem okusu v državnem zboru priboriti. Pri društvu je 282 državnih, 34 deželnih, 480 občinskih, 142 železničnih, 16 hranilničnih in 10 banknih uradnikov.

Konservativizem napreduje! Ni šala ali domišljija, temveč gola resnica, da se je prijel v deželi, kjer so ga do sedaj s korenino ruvali in na ulice metali. Po severnih Čedah, kjer Nemci prebivajo, spregledali so ljudje, kam da jih je že liberalizem pripeljal in z grozo so spoznali, kaj jih čaka, ako mu bodo sledili. Smoter liberalizma je že preveč znan, da bi ga še nadalje opisovali. Označen naj bode le v besedah: „Boga na odpust poslati, vero narodu zatreti, kar je svetega razdajati, vse posestvo končati, le kapitalizem mora gospodovati itd. — liberalno je na svetu.“ Edini smoter tem ljudem je klečeplazstvo za javnim mnenjem! Kar javno mnenje, katero je dr. Junij tako dobro naslikal, proglasi času ugodno, tisto jim je malik, za tistim vse dere; kdor se vstavlja, je mračnjak, nevednež, dostikrat celó izdajalec, vselej pa breznačajnik! Poleg tega pa silno obrajtajo mednarodni kapitalizem, okoli ktereга današnji svet pleše, kakor Izraelci okoli zlateга teleta v puščavi. Kaj pa konservativizem? „Zložno korak za korakom, žuri Slavjak za za Slavjakom!“ To mu je smoter. Napredovati, kolikor mu dopuščata krščanski razum in pa natorni razvoj, da se nič ne prehití, nič ne prekopiene. Nikdo ni še spomladí zrelih hrušek trgál po naših krajih in jih tudi ne bo! Kakor svet ni bil v jednom dnevu stvarjen, tako je tudi vsak preobrat čez noč nemogoč, razun iz bogatina berač postati, kar je pa zopet sad liberalizma, temveč ga je treba leta in leta pripravljati, oziroma ljudi privajati nanj. Slovenci smo vsaj deloma to že spregledali, Nemcem po severnih Čedah se pa sedaj oči odpirajo. To so pa tudi ondašnji liberalci že opazili. Ker vedó, da bi ondašnji Nemci v konservativni koži takoj Slovanom roko v spravo podali, jeli so jim na čelo slikati, da je najprva reč narodnost in sicer nemška narodnost, kakor smo tega včeraj na tem mestu omenjali. Konservativizem je sposoben vsim avstrijskim narodom zaželjeni mir in ljubezen podeliti, liberalizem spravi nas je pa drug drugemu v lase. Da je konservativni Nemec prav dober prijatelj Slovana na stališči pravičnosti, dokazal nam je letos minuli državni zbor, o liberalnem Nemcu pa tega živa duša ne more trditi. Proč toraj z liberalizmom in živel konservativizem!

Poročali smo že, da se je jel konservativizem po nemških krajih česke dežele dvigati, da je jel mladike poganjati na vse kraje, ktere je do sedaj liberalni pajk v svojih mrežah imel. Naj toraj omenimo še **programa konserativnih Nemcev**. Ima 5 glavnih točk, ki obsegajo a) vero in pravno življenje med narodom, b) politično prepričanje, c) državnopravno vprašanje, d) narodno vprašanje in e) vprašanje v narodnem gospodarstvu. Pred vsem se nam tukaj potrebne zdé vprašanja a), d) in e). Gledé prvega vprašanja so odločno za to, da se pripoznavanju katoliške vere v Avstriji pravice povrnejo, ki jih je pred leti imela, kajti ona je vera, h kateri 20 milijonov prebivalcev z vladarjevo rodovino vred pripada. Kar se druge točke tiče, ozirajo se na pravičnost, katero vsim narodom pripoznavajo, v tretji pa odločno zahtevajo zboljšanje narodnega gospodarstva, kar je dandanes tako potrebno, da si obstanka države brez prvega niti misliti ne moremo. Kmet je po celi Avstriji dajal, dokler je sploh mogel, dokler je sam kaj dobival. Zemlja prevelikim tirjavam nič več zadostiti ne more, delavci so preobloženi, obrtnike in fabrikante tare pa zunanja konkurenca. Vse je na najsikrajni meji tega, kar sploh še prestajati zamore in prav zadnji čas je, da se na to rane prva obkłada položi, ako hočemo raka na celem životu zabraniti. Sploh smo jo pa že tako daleč privozili, da še dalje skoraj več mogoče ne bo. Kmet dela od zgodnjega jutra do pozne noči, pa ne vé zakaj. Kar pridela, vse mu gré, ne da bi kaj zaleglo: za davke, za obresti, za obleko itd. Tako ne more več dalje ostati. Tukaj morajo gospodje poslanci najpred pomagati, o narodnosti hočemo se zopet pozneje prepirati, kedar se nam gospodarstvo na bolje obrne.

Vnanje države.

Knez Aleksander Karadjordjevič, pretendent na srbski prestol, je umrl, kakor smo našim čitateljem že sporočili. Zanimiva je njegova smrt zato, ker je knežev naslov Karadjordjevič zá-se (ad personam) prejel in ga je leta 1842 srbska skupščina le za njegovo osebo na vladanje poklicala. Tudi se v srbskem zakoniku nikjer ne nahaja postava, ki bi določevala, da ima knez Karadjordjevič dedno pravico po skupščini mu podeljeno na srbski prestol. Nasprotno se je pa to pri rodovini Obrenovič, ki sedaj sedi na kraljevem prestolu, večkrat dogodilo. Sploh se lahko reče, da so Obrenoviči na Srbskem bolj skrbeli za svoje potomce, kakor pa Karadjordjeviči, kajti postave dotikajoče se vladarske rodovine so se v Srbiji vedno tako delale, kakošnih si je dotični vladar ravno želel. Vprašanje je nastalo,

na katero do sedaj živa duša mislila ni, kaj bo Evropa oziroma Rusija storila s sinovi kneza Aleksandra Karadjordjeviča, katerim Srbija zanika pravico do knežjega naslova, ki je bil le očetu podeljen, ne da bi se v dotičnem fermanu sultanovem kaj čitalo o dedni pravici njegovi. Kakor znano se je predlanskem Aleksandrov sin Peter, meneč, da je knez, poročil s črnogorsko princeso Zorko, hčerjo kneza Nikite, Rusija jima je pa doto štela, 100.000 rubljev na leto. Iz tega je pač razvidno, ali, da bo ugovor Srbije proti dedni pravici Karadjordjevičev piškav, ker jo Rusija višje ocenja, ali pa da jo misli pri potomcih Črnega Jurja zopet v življenje poklicati. Kar tako na roko bi se princ Peter Karadjordjevič ne bil šel v Cetinje ženit, še manj bi si bil pa upal strica na severu, Aleksandra III, za starešino prositi.

Politikarji trdijo, da grozeče **angleško-ruske vojske** ni modrost diplomatov zabranila, temveč da so jo odvrnile nežne ženske roké. Pri natančnejem opazovanju vladarskih sorodovinskih razmer med Angleško in Rusijo, bi skoraj res vrjeli, da je tako, kajti angleški prestolonaslednik princ Velški in ruski car Aleksander III sta si svaka po svojih ženah — danskih princesah, poleg tega sta si pa tudi še bližnja sorodnika po nemškem dvoru, kajti soproga nemškega prestolonaslednika je sestra princa Velškega, nemški in ruski dvor sta si pa že od poprej v sorodu. Angleška kraljica je bila nedavno v Darmstadtu, kjer se je sešla s svojim zetom; če tudi je znano, da angleški konstitucionalizem kraljevi rodovini ne dovoljuje nikakega posebnega vpliva na politiko, vendar ne smemo pozabiti, da ima pa vendarle krona poslednjo določbo ali bo vojska ali bo mir. Politikarji toraj mislijo, da se je ondi začela protagitacija, ki se je potem širila po danskem, nemškem in ruskem dvoru po duhtečih ženskih sobah, odkodar so je njihove bistré glavice ob vgodnem času prenesle na vladarjevo mizo v Petrogradu. Kar pa ondi vladar reče, je pa kakor pribito. Čudovito hitro so se res pogubni črni oblaki razgnali in zopet solnce miru posvetilo. Diplomati so še vedno barantali med seboj, ko je iz Petrograda v London električna iskra švignila z naznanilom, da car ne želi nobenega boja.

Staro Evropo moči od leta do leta vidno zapuščajo. Oziraje se po svetu zapazila je, da njena sestra, ravno tolikanj stara **Afrika**, še ni skoraj ničesa porabila od bogastva, kar ga ji je bil stvarnik ob stvarjenji za doto v gotovini izročil. Vzrok temu je ta, ker ga ni razumela. Evropa ji hoče na pomoč in sicer z vso svojo rodovino, kar jo ima. Iz vsih krajev tišče ljudje v Afriko; mnogo jih obogati, še več pa žalostno pogine. V novi državi Kongo, rastli bodo tako rekoč zlati iz zemlje in padali raz drevja, kedar bode ondi vsaj najpotrebnejše število — cest. Te so pa ondašnjim naseljencem tako potrebne, kakor pitna voda. Brez cest se jim ne bo posrečilo iztrebiti prvotnih gojzdov, kjer se mrzlíca in strupena golazen v sovraštvo do človeka, posebno do naseljenca skušata; kajti kam bi šli s tolikim lesom, ki bi se v Evropi za zlat denar prodajal, ako bi ne imeli vsaj kolikor toliko vglajenih in vtrjenih stez za vlako. Kdo bi pa imel tudi veselje do dela, ko bi videl, da je ves njegov trud zastonj, da ne more ničesar v denar spraviti, kar si je s trudom pridobil. Ceste so toraj prva conditio sine qua noo! Kdo pa naj jih dela? Kdo le drugi, kakor tista država, ki si misli ondi svoje naselbine osnovati, na kterih bo pozneje žela brez konca in kraja. Ječe naj odpré, pobijalce, pretepače, postopače in druge take nič prida hlače spravi naj tje kaj, kjer naj jih pod gotovimi pogoji deloma ali popolnoma oprosti. S tistimi močmi dela naj si vsaka država po svojem svetu, vse skupno pa v zvezi do morja ceste in blagostanje se nam bo s curkom vlivati jelo v izmolzeno Evropo. Čemu pa tudi hudodelce po ječah rediti, ako se ondi priložnost ponuja iz njih zopet človeški družbi koristne ude napraviti. Državi, naseljencem in hudodelcem bi bilo pomagano na ta način. Da bi jih ondi naseljenici sami v strahu ne držali, se pač ni bati, ako se pomisli, da imajo tisti vse pravice in da se sme strupene muhe brez posebnih ceremonij za vedno odkrižati.

Izvirni dopisi.

Od sv. Andreja pri Škofji Loki, 12. maja. „Vi gospóda in kmetje po vaseh zavirate velikokrat nas hribovce“, trdil mi je zadnjič pošten gorenjski kmet. Gospóda hvali naš čisti in ostri zrak, pa lepi razgled. Ali ko bi stalno tukaj prebivali bi se kmalo obojega naveličali, se vé spremembo za en dan ima vsak rad. Kmetom pa tako dopade naše skupno zemljišče. Oni po vaseh imajo namreč vse razkosano. Tu en kos je posestnika A in precej zraven se drži že sosedova njiva še za pol mernika posestva ne velika. Če se za pol brazde odorje je že kreg in prepír, in če neubogljivo živinče ob meji malo popase, pridejo že ogledi, iz tega večkrat tožbe in večletno sovraštvo. Res, da tega pri nas ni, pa vi, ki nas od daleč gledate, ne poznate vseh naših nepri-lik. Tako, glejte, je križev terek zjutraj pri nas sne-

žilo, kot bi se berači trgali, v dolinah ste pa menda že davnej pozabili, kakov je sneg. Tudi bi se o belem dnevu v kaki vasi težko kaj tacega zgodilo, kakor tukaj v gorah na samem posestniku Šinku.

Zadnji četrtek je namreč vsa družina imela nekaj opravka v bližnjem gojzdu, žive duše ni bilo doma. To je opazil neki nepoklican človek, in bi si bil malo preveč natančno rad ogledal, kako je kaj v tej hiši vse pospravljeno. Ker so bile pa vse duri močno zaklenjene, spravi se pod streho in od tam dole prodere v notranje hišne prostore. Vse shrambe skoraj je odprl, posebno pa ni zamudil pogledati v skrinje, ako bi bilo tu ali tam kaj okroglega. Res se mu posreči stakniti 12 starih tolarjev, kateri se vé da so se naglo preselili v njegov žep. Prišel je tudi do borovničarja — domačega žganja — pa je le par požirkov naredil. Jajca so mu sicer tudi dopadle, pa le enega je vzel, šel ž njim pod streho in tam izpil tekočino iz njega, lupine pa pustil domačim za blag spomin. Mudilo se mu ni kaj posebno, menda je mislil, do mraka tako nobenega ne bo domú.

Pa v tem se je zmotil. Oče Šink so imeli v Škofji Loki še opravke. Ali kar iz gojzda se pa naravnost v mesto ne podajo, toliko spoštovanja imajo še vedno do Ločanov, da se prej praznično preoblečejo. Okoli 5. ure pridejo domu. Ko pa v hišo stopijo, preplasi jih neko ropotanje pod streho. Ko hočejo pogledati, kdo ima vse gori opraviti, zapazi še le tat, da je dobil neprijetnega druga, ki ga je gotovo najmanj pričakoval. Hoče skočiti izpod strehe na tla, pa je previsoko. Teče na drugi konec hiše in res se mu posreči, da pri stranskih durih pride na plano. Gospodar pa hajdi z motiko za njim. Ali tat je imel urne noge, zraven je bil še bos, le nogovice je imel nataknjene. Zato jo je pihal navzdol tako naglo, da ga oče Šink niso moglo dobiti. Ni čuda, očanec so že kakih 60 spomlad z letošnjo doživeli. Ker je bilo pa deževno vreme in tla zelo spolzka, spodrsnilo je tatú in z vsem svojim truplom prišel je z zemljo tako nesrečno v dotiko, da mu je vseh 12 vkrađenih tolarjev palo iz žepa. Pobral se je naglo, preden ga je dotekel preganjalec. Ni pobiral ne tolarjev, ne nogovic, katere so mu v begu zdrsnile z nog. Čez njive, travnike in malo grmovje jo je neki tako urno smukal, da bi bili lahko na škričih kvartali, naj bi bil jih imel. Tako se mu je posrečilo priti v bližnji gojzd in za enkrat bil je varen.

Gospodar nazaj gredé pobere nogovice, spravi tolarje, ki mu jih je tat nehoté vrnil in gre pogledat, kaj je kaj škode doma. Sprevidel je, da tat ni nič odnesel, pač pa je imel namenjenega več seboj vzeti, ko bi ne bil moten. Par ključalnic je polomil in razmetal obleko, to je vse.

Dežnik je imel tat tudi s seboj zavoljo obilnega dežja, se vé, pa pozabil ga je bil pod streho. Zadnjo nedeljo mislil je pa priti ponj. Ob dveh zjutraj zasliši gospodar neko pokanje po dilah, kakor bi kdo poskušal, kje bi se dalo najljubše priti pod streho. Zavpije kdo je! in neki človek zunaj tiho skoči pred večna vrata, ker je menda mislil, da tukaj ga bodo najmanj iskali. Pa drugi gospodarjev klic: Fant primi za puško in pokaži temu pred vratmi, kdo da smo! ga podučí, da ni dobro tod okoli stikati in popihati jo je.

Sedaj imajo dotični dežnik žandarji v rokah in sliši se, da so mu že nekoliko na sledu, ker enaki dežnik ukraden je bil nedavno v Polhovem Gradcu. — Glejte po tem lahko sodite, da vse tako lepo ni pri nas, kakor se na prvi pogled vidi. Kaj tacega se v vasi ne pripeti; le pomislite, pri belem dnevu, ob 4. uri popoldne. Da, da imate prav! Kaj sem hotel družega kot mu pritrditi, da ne želim njega, ki pravi, da je že precej sveta obhodil in marsikako bridko uro prestal.

Od Mokronoga, 10. maja. Pač redko kedaj dopiši iz tega kraja „Slovenec“ dohajajo, kakor da bi se tukaj nič zanimivega ne zgodilo, ali pa, kakor da bi tukaj ne bilo sposobnih poročevalcev. Ozimna žita so po vsem Dolenjskem bolj redka; pšenica je že še, ali rž je pa sploh prav slaba. Sadje je povsod močno cvetelo, črešnje kakor zdaj kažejo, bodo silno polne; vinogradi lepo zelenijo, sploh vse dobro obeta. Zarad slabe lanske vinske letine imamo močno pomanjkanje denarja, kajti vino je bilo slabo, da ga ljudje prodati niso mogli, ter je doma ostalo in minulo. Denarja ni, pijančuje se pa vendar-le; če tudi je vino prav slabo, ga vendar pijejo in se ga do dobrega nasekajo, ker nekteri pač drugače zadovoljen ni, dokler ni pijan. Iz pijanosti pa pretepi na-

stanejo. Dne 16. aprila t. l. srečali so se kopači, ko so kopali v vinogradih iz vasi Glink in Slepšeka. Eden kopačev iz Glinka udari enega kopača iz Slepšeka po glavi tako močno, da je že čez devet dni umrl in so ga 27. aprila po sodniškem pregledu pokopali. Bil je ranji v 32. letu svoje starosti, oženjen, oče dveh malih otrok, sicer pa ne hudoben, bolj miren človek in vendar je moral nesrečno prezgodnjo smrt storiti.

Z novim županom g. Pižmohtom so ljudje veliko bolj zadovoljni, kakor pa z njegovim prednikom. Že od srede meseca sušca t. l. izkopujejo tukaj nad vasjo Slepšek starinske reči. Našli so se namreč na hribčku pri vasi Slepšek keltski grobi, kjer so davnej pred rojstvom Kristusovem stanovali paganski Kelti, kateri so tudi ljudi svojim malikom darovali in žgali. Tukaj so grobi Keltoz iz več stoletij, kar se pozná po različnih prstenih posodah in po drugem kinču iz broná, kakor tudi po različnem pokopovanji. Nekteri grobovi so kar po ravnini; po dva čevlja narazen so skopane luknje, kamor so postavljali vrče in piskre napolnjene s pepelom in kostmi sožganih mrličev. Vrh piskra polagali so pa kamen. Drugi grobi nimajo nič piskrov, ampak je pepel kar po luknjah brez kamuja. Med pepelom in kostmi se nahaja kinč iz broná pa tudi iz železa; tukaj se je pri nekterih dobil tudi od svinca, kar se pač drugod še ni našlo. Bile so že pri Keltih četrte ure od Mokronoga jame, kjer so Kelti svinca kopali. Drugi grobi so pa zopet taki, da so med tem prostorom, kjer so sežgani mrlič, izkopane globoke jame, v katere so pokladali po cela trupla. Svet je tukaj bolj peščen in se še cele kosti izkopavajo, akoravno so že čez dva tisoč let v zemlji. Zopet drugi grobi so navadne keltske gomile, kjer se nahajajo cela trupla nesežgane; te gomile so na peščenem kamnu in so grobi v kamen vsekani po pol sežnja globoki; vrh tistih je pa čez seženj visoka gomila nametena. V marsikteri taki gomili je bilo gotovo, ako je bila velika, več kot deset mrličev.

Pri kopanju našli so mnogo lepih vrčev, lepega kinča iz broná, kinč za lase, prav lepe uhane, prstane, prelepe mnogovrstne igle, vsake vrste orodja, večinoma iz broná. Posebno veliko dobili so prelepih naročin vsake vrste, pasov in koral; tudi že dve popolnoma strohnjeni čeladi so našli iz lesa, ozaljšane ste bili s samimi malimi lepimi gumbicami iz broná; les je segnjit, le gumbice so še dobre. Dalje več sulic, sekir, orodja za vojsko, veliko nožev in mnogovrstnega lepega lepotičja; ker je tukaj peščeeno, se je vse prav lepo in dobro ohranilo. Prav lepih igel se je več našlo, med temi je ena posebno lepa in velika, okinčana je s šestimi verigami, na kterih kinč visi; gotovo tehta blizo dveh funtov. Dozdaj se ni našla na Kranjskem še nobena taka. Izkopujejo pod vodstvom znanega Pečnika, kateri je tudi tukaj grobe našel, in podpiran od deželne muzeja, po vsem Dolenjskem preiskuje. Kadar tukaj delo končá, ima že zopet v drugih krajih mnogo najdenega. Keltski grobi tukaj so pač bili v prvi vrsti izmed vseh dozda na Kranjskem najdenih, kjer se je našlo mnogo prav lepih in dobro ohranjenih reči. Pečnik si upa še mnogo lepih reči najti, ter zarad svoje marljivosti pač zasluži obilne podpore in to že zarad tega, ker vedno več vrednosti najde, kakor pa podpore dobi. Tudi c. kr. centralna komisija za historične in umetne zbirke z Dunaja mu je zopet za to leto 200 gold. podpore dovolila, ker je dobila poročila od njegovih dosedanjih mnogih najdeb. Novi muzej bo tudi zopet veliko lepih reči dobil. Težavno je to delo, ker mora Pečnik pač mnogo sitnosti zarad kopanja od nevednih nasprotnežev prestajati, posebno pa od nekterih surovih ljudi, kterih se nikjer ne manjka.

Spod sv. Jošta, 11. maja. (Vzpomlad) je obiskala tudi naše hribe. Črešnje so v najlepšem cvetju, in te bodo „turisti“, kakoršnih tukaj nobeno leto ne manjka, zamogli uživati v drugi polovici avgusta, takrat bodo namreč dozorele. Časniki radi prinašajo poročila o prvih črešnjah, ki se prinesejo na tržišče, a pozabljajo poročati o zadnjih. Pri ostalem sadnem drevju se je cvetje začelo še le prav razvijati.

Žito je spravljeno v zemljo, v tem tednu je vrsta za korun, a koruza tukaj več ne zori, ker je poletje prekratko za njo.

Gledé travnikov, kako li bi rekel, da bi prav povedal, ne vem, kaj dajó, seno ali otavo, ker so za košnjo samo enkrat v letu. Danes so zeleni tako, kakor so to oni po Savinski dolini in okolica bili pred — tremi tedni.

Tudi pogled od sv. Jošta proti severu kaže ozelenele pa cvetoče doline in griče, ali da so višji hribi proti slemenu svojem samo ob osojnih krajih v zelenilu, o tem spričuje že odsolnčna stran Kozjaka, kjer listje luka še le iz poveljev. Pohorska kraljica, Velika Kopa, ima s snegom ovenčano glavo, oprsja še solnce ni moglo ogreti, tam se narava še ni prebudila, kakor to podoba kaže, pač pa je podnožje v spomladanskem ogrinjalu. Švamberške in Koroške gore so tudi z belino pokrite, kakor Solčavske planine, deloma je to še stari zimski sneg, deloma so si ga omislile te dni.

Pred štirinajstimi dnevi, ko nam je dokaj vroče solnce prihod vzpomladi napovedovalo, si tudi v obližji sv. Jošta imel priložnost, zreti še po ostankih od zimskosnežnih zametov. Dopisnik je kraj pota navlaš stopal po neki snežni ponjavi, tako vsaj zamore reči, da je letos koncem aprila „še po snegu gazil“.

Predvčeraj je tukajšnji svet, to je, samo vrhove, znovič zakrila bela odeja, a le za tega voljo, da jo je beli dan zamogel odstraniti; no, ni mogoče, da bo se zopet razgrnila, ker so se danes proti večeru oblaki razstegnili povsod, koder od nas oko nese. Sedaj, zvečer, ko to pišem, je deževanje zrak jako ohladilo, med tem, ko smo se zjutraj v prvi križevski procesiji pomikali proti prijazni novi cerkvi, kjer je bilo navadno opravilo s pridigo in sv. mašo, še pri krasnem vremenu vzpomladanskem.

Domače novice.

(Slovenski jezik) za obligatni učni predmet na Ljubljanski veliki realki je propadel. Mestni odbornik g. Hribar je namreč ob svojem času v seji mestnega odbora predlagal zahtevanje vpeljave slovenščine na veliki realki za obligatni predmet. Stvar je šla na c. k. deželni šolski svet, kateri jo je c. k. učnemu osebju velike realke v pretres in sporočilo izročil. Sinoči so imeli gospodje profesorji na veliki realki dotično konferenco, pri kateri se je zahteva po vpeljavi slovenščine za obligatni učni predmet odbila. Kmaló ne bo v šolskih zadevah med Ljubljano in Trstom nikake razlike več, kajti po obeh mestih se slovenščina odriva, kjer se našim nasprotnikom le priložnost ponudi.

(Za novo šolo), ki jo bo moralo Ljubljansko mesto zidati, ogledavala je komisija nedavno prostore, kam bi se postavila. Vgodni smatrali ste se dve mesti: kjer stoji namreč Detelova hiša (sedaj Pickel) v frančiškanskih ulicah in pa ono, kjer stoji Elizabetišče, ker je povsod toliko prostora, da se bo lahko ljudska šola za dečke in deklice pozidala; poleg te se bo pa tudi še otročji vrt lahko naredil. Komisija bo sporočilo dala magistratu.

(„Domovinoznanstvo“), najnovejšo Jesenkovo knjigo, potrdilo je ministerstvo za nauk in bogočastje.

(Vojake ogledoval) je včeraj fem. baron Kuhn po Ljubljanskih vojašnicah. Danes dopoldne odpeljal se je v Kamnik na ogled smodnišnice. Zvečer se odpelje z brzovlakom v Trst.

(Učiteljska služba) v Bohinjski Bistrici razpisana je do 6. junija. Prošnje naj se pošiljajo c. kr. okrajnemu šolskemu svetu. Služba se oddaja stalno, nese pa 400 goldinarjev plače, stanovanje in pa 60 goldinarjev pribojska na leto.

(Toča) šla je včeraj zjutraj ob 6. uri po Trstu, kakor bi bil grah vsipal. Rožljala je celih 20 minut. Po Trstu in po okolici ležalo jo je za dva prsta na debelo, gore v zatišji so bile pa bele, kakor bi bil sneg padel. Po toči jel je iti dež in burja vleči, da je prav mraz nastalo.

(Snega) je padlo včeraj na Koroškem vse polno. Celó okoli Beljaka in Trebiža so ga imeli vse belo.

(Umrli) je 4. t. m. v Slatini na Rumunskem gospica Metka Schollmayr, starejša hčerka gospé Coredlije Schollmayr, rojena Costa, v 20 letu svojega življenja. Pokopali so umrlo na katoliškem mirovdvoru v Kraiovi.

(Vabilo k večerni zabavi), ki bode 24. maja zvečer ob 8. uri „pri Kristofu“ v Lescah s precej obširnimi pevskim vsporedom in tombolo. — Vstopnina za osebo je 40 kr. — Preplačila se hvaléžno sprejemajo. — Čisti dohodek te zabave je namenjen zakladu društva „Národna šola“ v Ljubljani, s katerim bo to društvo zakladalo in izdávalo poučne in kratkočasne povesti za otroke. — Ta dan je tudi jako ugoden za izlet na Bled in ve-

selica obeta sploh lepa biti, kajti za petje bo skrbelo osem odličnih Ljubljanskih pevcev.

(Iz Ptuja) se nam piše: 17. popoldne ob treh ima tukajšnje slovensko katoliško-politično društvo „Pozor“ pri sv. Vidu glavni zbor, pri katerem bode č. g. Božidar Raič poročal o svojem delovanju v državnem zboru. — 25. t. m. (binkoštni ponedeljek) pa skliče omenjeni g. poslanec volilni shod v Slatino ob 4. uri popoldne v hotel „Evropa“. — 31. t. m. pa bode zborovanje pri sv. Lenartu ali pa pri sv. Trojici v Slov. Goricah, kar se objavi pozneje.

(Plemenske bike) sivega muriškega plemena prodajala bode c. k. kmetijska družba kranjska v Postojni dne 23. maja ob 9. uri dopoldne. Naprodaj postavila jih bo 4 do 5 komadov in se bodo oddajali za polovico nakupne cene le kranjskim gospodarjem, kateri bodo 1) takoj za nje gotov denar šteli in se 2) pismeno zavezali, da bodo bika vsaj dve leti za pleme imeli.

(Predavanje o živinoreji) imel bode tajnik c. k. kmetijske družbe v soboto 16. t. m. v Slavini.

(Kuratni kanonik) kolegiatnega kapiteljna v Piranu, prečast. g. Jakob Mikalič imenovan je za kanonika sokatedralnega kapiteljna v Kopru.

(Odbor „Slovanske Čitalnice v Trstu“) poziva p. n. gg. članove na izvanredni glavni zbor, ki bode v soboto 23. t. m. ob 7^{1/2} uri zvečer s pričujočim dnevnim redom: 1.) Promena društvenih pravil; 2.) potrjenje sedanjega odbora na podlagi novih pravil; 3.) posamični predlogi.

Razne reči.

— V Gradcu pred porotniki razmotava se ravnokar obravnava o hudodelstvu velikanske goljufige, ktero je malomarna ženska Karolina Rachner doprinesla pri blagajniku grofa Csernina g. Storchu. Z grožnjo, da bode reči odkrila, ki bi bile za grofovo družino nečastne, in ker je vedela, da bi stari blagajnik zaradi svoje udanosti do grofove rodovine vse rajši pretrpel, kakor pa po svoji malomarnosti kako sramoto nad tisto spravil, izdal ji je polagoma 112.550 gld. na posodo, da bi le molčala. Vsaka reč pa le nekaj časa traja in tako so ob Storchovi smrti tudi tej slepariji na sled prišli. Iz vsega je razvidna ženska prekanjenost, kedar je treba kaj izvenrednega izpeljati.

Kakor smo ravno zvedeli je bila Karolina Rachner z dvema hčerama in četrto osobo, spoznana s 6 proti 6 glasovi za nekrivo in so bili vsi takoj oproščeni.

— V ječi so nanj pozabili. V Malaški na zgornjem Ogrskem, kjer so te dni nekega mladega kmetiča, po imenu Balaša, vrgli v ječo in ga onduka tri dni pustili brez jedi in brez pijače. Dotični urad je na reveža pozabil in samo po naključju so ga v ječi našli, toda bil je bolj mrtev kakor živ in spustili so ga takoj. A graje vredna je pač taka zanikrnost.

— Bramini v Evropi. Indiški list „Chai Robot“ naznanja, da se je nekoliko sto braminov iz zgodovinskega mesta Benaresa na reki Gangu in iz drugih sosednjih mest, namenilo skupaj v družbi se napotiti v Evropo, da bi tu razne vere opazovali in si tudi ogledali više šole in najvažnejše učenjake. Večina udov te družbe zna angleški. Najprej so namenjeni v Italijo.

Telegrami.

Št. Jernej, 13. maja. Vsi danes voljeni volilni moške so za Pfeiferja.

Budapešt, 12. maja. Kraljevi sodni stol spoznal je brata Julija in Ludovika Verhovaja za nekriva zločinstva izneverjenja.

Budapešt, 12. maja. Železnica Mostar-Metković se bo izročila javnemu prometu na 12. junija vpričo ministra Kallaya.

Belgrad, 12. maja. Kabinet se je odpovedal, Garašanin je dobil zopet nalogo sestaviti ministerstvo.

London, 13. maja. Kimberley je rekel v zbornici, da britanska vlada ne misli Afganistana za nevtrarno opasje smatrati. Vlada je potrdila načrte vže poprej za obrambo meje izdelane in tudi prevdarja napravo nekterih potrebnih terdnjav proti Afgancem. Angleži se morajo, če treba, tudi za napad pripraviti. Jako nevarno pa se jim zdi Herat v britansko terdnjavo spremeniti.

Simla, 12. maja. Polkovnik Stewart, in še jeden anglešk častnik pojmeta v Herat, da bodeta emirja podučila, kako bi se dalo mesto utrditi.

Tuji.

11. maja.

Pri **Stonu**: Knez Karl Auersperg, z Dunaja. — Baron Pirkner in baron Kuhn, c. k. feldceajgmajstra, iz Grada. — Božidar Kuh, konzul in kapitan, z Dunaja. — G. Braumüller, trgovec, z Dunaja. — Alojzij Müller, fabrikant, iz Reichenberga. — Viktor Gutmann, Lloydov kapitan, iz Trsta. — J. Levandorsky, kantor, iz Zagreba. — Jaski, trgovec, iz Pulja. — Antonija Fleiss, trg. soproga, iz Št. Mohora.

Pri **Matiču**: Löwy, Prieser in Rein, trgovci, z Dunaja. — Dr. vitez Mulley, c. k. drž. pravdnik, iz Weitensteina. — Dr. Alojzij Moretti, odvetnik, iz Dalmacije. — Hugon Dewald, akad. slikar, iz Požuna. — Marija Peče, trg. soproga, iz Staroga trga.

Pri **Južnem kolodvoru**: Srečko Kern, s soprogo in hčerjo, z Dunaja. — Henrik Purs, zasebnik, z Dunaja. — Josip Hočevar, zasebnik, iz Logatec. — Martin Rup, posestnik, z Gorenjskega.

Pri **Avstrijskemu caru**: Frane Fuchs, svečar iz Solno-grada. — Alojzij Peer, iz Iglave. — Janez Kore, posestnik, iz Cirknice.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

13. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 40	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 90	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107 „ 70	„
Papirna renta, davka prosta	97 „ 95	„
Akcije avstr.-ogerske banke	857 „ —	„
Kreditne akcije	288 „ 70	„
London	124 „ 60	„
Srebro	— „ —	„
Francoski napoleond.	9 „ 85	„
Ces. cekini	5 „ 85	„
Nemške marke	60 „ 85	„

Duhoven v pokoji

išče primernege mesta z manjšimi opravili. — Ponudbe z pogoji sprejema Opravništvo „Slovenca.“

Priporočilo.

Za prihajajočo

pomladansko sezono

priporoča podpisana tvrdka svojo bogato in raznovrstno zalogo francoskega in angleškega blaga najnovejše mode, izdeluje obleke po najmodnejšem in najrazličnejšem kroji ter jako solidno in po zmerni ceni.

S spoštovanjem

(10)

F. Casermann.

Zahvalna pisma.

Gospodu

Gabrijelu Piccoli,

lekarju

v Ljubljani.

Prosim Vas, izvolite mi zopet poslati izvrstne Vaše „želodečne esence“, katere je že mnogim pomagala, 24 steklenic.

Ljubno, 15. maja 1884.

Matej Strnad, župnik.

Prosim da mi s poštnim povzetjem pošljete 24 steklenic Vaše zares izborne „želodečne esence“

Na Ponikvah, 21. maja 1884.

Anton Batagelj,

vikar, pošta Št. Lucija pri Tolminu

Osemnajst let bolehal sem na želodec in nže sem mislila, da ne bom nikdar več zdrava. Kakor pa sem dobila Vašo „želodečno esenco“ mi je že po nekterih steklenicah odleglo. Sedaj sem pa zdrava in dobro rejena.

Roveredo, Tirolsko, 10. februarja 1884.

Marija Schwarz.

Prosim, da mi zopet pošljete 12 steklenic Vaše „želodečne esence“, katera me je popolnoma ozdravila od bolečin v želodec. Moja sestra je v svojem 66. letu ozdravila, ko je šest steklenic porabila, če tudi je popred mnogo let bolehal.

Liezen, 5. marca 1884.

(17)

Frane Stanko,

prometni čuvaj št. 83 na gorenjem Štajarju.

Piccolijeva želodečna esenca,

od Piccoli-jeve lekarne v Ljubljani, ozdravlja, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških pričeval, bolezni v želodec in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migrene itd. in je najboljši pripomoček za gliste pri otrocih.

1 steklenica 10 kr. Izdelovalec jo pošilja tudi v zabojih po 12 steklenic skupaj za 1 gl. 36 kr. Kdor je vzame več, dobi primeren odpust.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, dunajska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.

Ivan Lapajne v Krškem

je izdal in ima v zalogi sledeče (8)

knjige in knjižice

za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena — gl. 80 kr.
b) Prvi poduk	„ — „ 60 „
c) Fiziko in kemijo	„ — „ 60 „
d) Prirodops	„ — „ 56 „
e) Zemljepis	„ — „ 26 „
f) Geometrijo	„ — „ 24 „
g) Malo fiziko	„ — „ 23 „
h) Domovinoslovje	„ — „ 20 „
i) Pripovedi iz zgod. Štajerske	„ — „ 6 „
j) Opis krškega okraj. glav.	„ — „ 30 „
k) Zgodovina štaj. Slovencev	„ 1 „ 20 „

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne risanke in risanke, mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid Krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Umetne

(15)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo **najboljšege kmetijskega in poljedelskega orodja in strojev**, posebno krmorazne Henrika Lanža v Mannheimu, izvrstna orala (pluge), kakor tudi druge najboljše izkušene izdelke; nadalje: **Žitne snažilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase** itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavce (gips); dalje **železnične šine in kovanja za stavbe**, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (33)

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode,

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 27.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bandera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebrano; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, se v ognji pozlaté.

Priporočam tudi svojo

ново napravo za posrebovanje.

Sprejemajo se vsakojake kovine za posrebovanje, pozlačenje, ponikljevanje, pobakrenje itd. Žlice, noži in vilice iz kitajskega srebra posrebrujejo se pri meni vstrajno in dobro. Srebrne reči osnažim, da so kakor nove.

Poprave v stroko spadajoče izvršujem točno in jake poceni.

Ponikljevanje se posebno priporoča pri železu in jeklu, ktereja se potem ne prijema rja in prav lepo izgleda.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem zlogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (6)